

alpMedia Newsletter Št. 1.4.2020

Podnebno nevtralne novice

Sodobno programsko orodje – podnebni požiralec, ki v hipu izbriše vse novice na temo podnebnih sprememb!

CIPRA International nevtralizira podnebne spremembe naravnost genialno: Mednarodna komisija za varstvo Alp bo odslej objavljala samo še podnebno nevtralne novice.

Zgodbe in opozorila na temo podnebne krize, podnebnih sprememb in taljenja ledenikov prevladujejo na naslovnica vseh alpskih medijev že več kot leto dni. O tem vedno poroča tudi CIPRA v svojem e-glasilu *alpMedia*. A zdi se, da so se ljudje poročanja o podnebnih katastrofah naveličali, pa tudi izhod iz podnebne krize si marsikdo le težko predstavlja, saj so za to potrebne radikalne spremembe v načinu sodobnega življenja – da je to tako rekoč neuresničljivo, se strinjajo tudi strokovnjaki.

CIPRA se je zato odločila za drugačno pot: vse svoje novice, sporočila za medije, objave in podkaste na temo podnebnih sprememb je enostavno izbrisala in začela uporabljati novo programsko opremo, tako imenovanega podnebnega požiralca: »Če se besede, ki se začnejo na *podneb*, pojavijo v pisnem besedilu ali zvočnem posnetku, jih podnebni požiralec samodejno izbriše,« je sporočila Caroline Begle, spletna strokovnjakinja pri CIPRI International. To pomeni, da bodo naročniki in naročnice e-glasila *alpMedia* v prihodnje brali le podnebno nevtralne novice in mirne vesti prezrli nezaželeno temo. Uredništvo *alpMedia* bo moralo biti odslej le pozorno, da se podnebje ne bi omenjalo. Kdor tega ne bo upošteval, bo moral v interno blagajno uredništva, namenjeno poravnavi stroškov kave, prispevati desetino svoje mesečne plače, je še spomnila Beglova. Ponazorjeno s primerom: besedilo, ki ga ravnokar berete, bo avtorja stalo poldrugo plačo.

Alpska distanca: gorski šport za domačo rabo

Prvi vzpon pri brisanju prahu v kuhinji: navdušeni alpinisti povezujejo domača opravila z gorskim športom. (c) Tony Valenzuela

Zaradi virusa se vse spreminja in to velja tudi za gorske športe, ki so v Alpah zelo priljubljeni. A stiska, v kateri smo se znašli, je ljubitelje gorskih športnih dejavnosti že privedla do tega, da so postali iznajdljivi tudi v domačem okolju.

Kakorkoli, gorski šport še naprej ostaja gorski šport, pa naj bo to v naravnem okolju ali v lastnem domu in za tiste, ki so že premagali prvo psihično oviro, se doma odpirajo velike priložnosti. »Zelo pomembno je, da se kot običajno najprej temeljito pripravite na gorsko turo, plezalno smer, smučarsko turo ali izlet z gorskim kolesom,« opozarja strokovnjak za gorske športne dejavnosti Martin Dereza iz Alpskega športnega

društva. Nahrbtnik, plezalni pas, čelada, teleskopske palice, plazovne žolne, malica, dovolj tekočine, paket prve pomoči so tako nepogrešljiv del opreme vsakega gorskega športnika. Če v tekaških hlačah stopicamo po domačem vrtu, to še zdaleč ni gorski šport, opozarja g. Dereza, pomembno je namreč tudi učinkovito načrtovanje ture, pa naj gre za prvenstveni vzpon do zadnje stopnice ali kolesarsko turo na vrh krtine na domačem vrtu.

Poleg tega imajo od gesla *Keep the Mountains Clean* korist tudi zaprašene knjižne police in umazana okenska stekla, saj niso le plezalne stene in pohodniške poti tiste, ki si želijo biti očiščene. Nad alpsko distanco bodo navdušeni tudi prijatelji nudizma, saj se bodo lahko oblačil znebili tudi takrat, ko bodo želeli plezati ali smučati. Za ustrezno vzdušje skrbita zgoščenka *Après Ski Alarm 1999*, najdena pod kavčem v dnevni sobi, in diaprojekcija najljubših fotografij gora. Ob obveznem šnopčku po osvojitvi enega od vrhov v dnevni sobi pa je mogoče doživeti celo s soncem ožarjene alpske vrhove. Alpska prednost ima še eno prednost: hladno pivo in narezek, pripravljen na ličnem lesenem pladnju, še nikoli nista bila tako hitro pri roki.

V tem smislu vam lahko samo še zaželimo: #stayathome in varen korak!

Zmenkarije za vrstno pestrost

Iskanje partnerja je lahko tudi za prostoživeče živali precejšen izziv. Mednarodna komisija za varstvo Alp (CIPRA) je zato že vzpostavila vsealpsko platformo, ki omogoča spletno spoznavanje.

Na lovu za partnerjem/partnerko s pomočjo platforme TindAlps: brkati ser Bruno.

Vzemimo primer Bruna, enega od redkih brkatih serov v avstrijskih Visokih Turah, ki zaradi svojega imponantnega razpona kril – ta meri skoraj tri metre – spada k najmogočnejšim pticam v Evropi. Bruno, po opisu sodeč precej markanten samec, išče partnerko že dlje časa, a

priznava, da zaradi svojih neobičajnih prehranjevalnih navad te ni od nikoder: »Moja najljubša hrana so dejansko kosti. Drugega pravzaprav ne jem.«

V podobnem položaju se je znašla tudi Vilma, divja čebela iz Francije, in opozorila: »Že od nekdaj z vrstnicami pomembno prispevamo k opravevanju cvetov, zdaj pa ni več primernih gnezdišč za naše ličinke!« Vilma živi tako kot njene prednice na 1.500 m. n. v. v majhni dolini v francoskih Zahodnih Alpah. V njeni soseščini se pojavlja vedno več medonosnih čebel. »Medonosni čebelji droni me ne zanimajo,« pojasni Vilma. » Nekoliko izbirčna pa je ženska že lahko.«

Z vzpostavitvijo novega spoznavnega portala *TindAlps* bo CIPRA International odslej pri iskanju partnerjev lahko pomagala Brunu, Vilmi in vsem drugim osamljenim srcem s celotnega območja Alp. »Ohranjanje vrstne pestrosti je za CIPRO International srčna zadeva,« je poudaril Kaspar Schuler, sodirektor CIPRE International. »Zelo bomo veseli, če nam bo uspelo izpolniti želje osamljenih živali.«

Z alpakami trajnostno po Alpah

Še nimate načrtov za jesen življenja? Potem naš namig ne bo odveč: septembra 2020 se

Trajnostno mobilni – v novem projektu Alpaka si seniorji prizadevajo za uveljavitev počasnejšega načina potovanja po Alpah.

začenja projekt Senior Alpine Alpaka Interrail, ki bo natanko 99 seniorjem omogočil potovanje po Alpah skladno z načeli trajnostnega razvoja. Ključni namen novega projekta je opozoriti na izginjajočo populacijo alpake v Alpah.

Ni nujno, da se trajnostni razvoj, upokojeanci in alpake med seboj izključujejo. *Senior Alpine Alpaka Interrail Pass* je namreč vozovnica, ki bo upokojeancem omogočila udeležbo na trajnostnih potovanjih po alpskih državah, obenem pa krepi ozaveščenost javnosti o pravilnem ravnanju z domačimi alpaki in starejše spodbujala h gibanju. Kot je predvideno,

bo popotnike seniorje vlak najprej odpeljal na izbrano izhodiščno točko v gorskem svetu, ti pa se bodo od tam v spremstvu alpak podali na pohodniško turo, na kateri bo veliko priložnosti tudi za izmenjavo informacij o zdravju in vremenu.

Projektu se lahko pridružijo starejši od 60 let, ki nimajo alergije na alpakino dlako. Poleg tega se bodo udeleženci lahko na enotedenskem pripravljalnem tečaju naučili česati dlako alpake, izvedeli, katere rastline imajo te živali še posebno rade, in se preizkusili v izdelavi posod iz njihovih iztrebkov.

Mladostni seniorji so vabljeni, da bodo o svojih doživetjih poročali v pismih ali pa kar neposredno na družbenih omrežjih. Poleg tega se jim na natečaju za naj sebeko z alpaki obetajo sanjske nagrade. Projekt, ki je nastal na pobudo Sveta starih (CIPRA Oldie Council – COC), se zavzema za seniorjem prijazna in počasnejša potovanja po Alpah – ali kot je v znanem pregovoru skupno vizijo projekta povzela 98-letna senatorka Anna Starc: Kdor počiva, ta rjavi.

Hiša iz grahovitih zrn

Nežni zeleni odtenki in sodobne oblike – umestitev hiše iz grahovitih proteinov je popolna!
(c) Gunnar Ries zwo_flickr

Trajnostno, vegansko, zeleno: za mednarodno arhitekturno nagrado *Deconstructive Alps* se poteguje hiša, zgrajena iz beljakovin iz graha.

Za mednarodno arhitekturno nagrado *Deconstructive Alps* tokrat kandidira več kot 300 projektov prenove in novogradenj, ki so lahko zgledni primeri na področju trajnostne gradnje na območju Alp. Žirija je že izbrala najboljših 30 projektov, pri tem pa izstopa zlasti kandidatura švicarskega fitness studia iz Chura, ki stavi na gradnjo objektov iz obnovljive naravne surovine – proteinov iz graha.

Zgledni objekt izstopa zaradi načina gradnje in različnih možnosti uporabe. Na proteinskih stenah lahko gojimo gobe, alge ali mah, kar zagotavlja ugodno bivalno klimo in nevtralizira neugodne vonjave. »Prednost tovrstnih stavb je tudi v tem, da jo lahko v kriznih časih celo zaužijemo, saj je gradbeni material zelo zdrav,« se je na začetku marca pošalila vodja gradnje Andrea Grašek.

Predsednik žirije Antonio Casa je navdušen: »Ta revolucionarna ideja bo alpsko arhitekturo trajno

zaznamovala v naslednjih desetletjih.« Vsi, ki jih zanima ta vrsta gradnje, si lahko hišo ogledajo do 27. avgusta 2020, ko se izteče rok uporabnosti.
